

BÖLÜM 3

ANESTEZİ TEKNİKERİ, TEKNİSYENİNİN GÖREV VE YETKİLERİ

Şükran BALKANER¹

GİRİŞ

Günümüzde sağlık sektöründe branşlaşmanın artmasıyla görev tanımları da çeşitlenmiştir. Buna bağlı olarak hizmet sunumunda çıkabilecek problemlere karşı, çalışanların yasal sorumluluklarının bilinç düzeyleri ve nasıl tepki verdikleri oldukça önemlidir. Sağlık çalışanları; sağlık mevzuatındaki pek çok yasa ve yönetmeliğe bağlı olarak görevlerini yerine getirmek, yasal görev tanımlarına göre çalışmalarını esas almak ve herhangi bir uygunsuzluk durumunda kendilerine verilen hakları ve yaptırımları bilmek ile yükümlüdür (1). Ancak Kuşuoğlu ve arkadaşlarına göre; sağlık çalışanlarının çoğunluğu meslekleri ile ilgili yasa, tüzük ve yönetmelikleri bilmemektedir (2). Bu durum anestezi teknikeri/teknisyeni için de geçerlidir. 5237 sayılı TCK'nın 4. maddesinde "Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz" ifadesi yer alır (2). Bu nedenle anestezi teknikeri/teknisyeni, mesleğinin gerektirdiği yetki ve sorumlulukları düzenleyen yasal düzenlemeleri bilmek ve işlemlerini bu çerçevede yürütmek ile yükümlüdür.

Sağlık ekibinde görevli her üyenin yeterliliğine uygun görev alması, ekip üyelerinin aralarında mesleki yetki, görev ve sorumlulukların net bir

şekilde belirlenmesi, yardımlaşma ve dayanışma ruhunun yaratılması ve amaç birliğinin sağlanması gerekir (3).

Sağlık hizmeti sunumunun her aşamasında hasta güvenliğinin sağlanması ve tıbbi hataların önlenmesi, sağlık sisteminin önceliğidir (4). Tıbbi uygulama yapmaya kural olarak hekim yetkilidir. Ancak hekimin denetim ve gözetiminde ya da yetkileri kapsamında diğer sağlık mesleği mensupları da tıbbi uygulamalar yapabilirler (5). Tıbbi uygulamanın hukuka uygunluğu ancak, tıbbi uygulamanın yetkili kişilerce yapılmasıyla sağlanır. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda kimlerin tıbbi uygulamalar yapabilecekleri açık bir şekilde belirtilmiştir (6). 1219 sayılı kanuna göre tıbbi uygulama yapmaya yetkili kişiler, hekim ve hekim dışında kalan sağlık personelidir. Tıbbi uygulama yapmaya yetkili kılınan mesleklerden biri de anestezi teknisyeni/teknikeridir (7).

1219 sayılı Kanun yetkili olmadığı halde tıbbi uygulama yapan kişileri cezalandırıcı hükümler içermektedir. Bu durum kanunda aşağıdaki ifadeler ile yer almaktadır (8).

¹ Anestezi Teknikeri, Ege Üniversitesi Hastanesi, Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, balkaners@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-7797-1196

KAYNAKLAR

1. Karagöz N, Bıçakçioğlu R. Sağlık Mevzuatı Görev Tanımları ve Çalışanlarının Meslek Görev Tanımlarına Yönelik Farkındalıkları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2019; 12(63): 1085-1095. DOI: 10.17719/jisr.2019.3300
2. Kuğuoğlu S, Çöven Ç, Kürtünc M, Aktaş E. İlaç Uygulamalarında Hemşirenin Mesleki ve Yasal Sorumluluğu. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*. 2009; 2(2): 89.
3. Kafa SE. Sağlık Hizmetlerinde İşbirliği. e - SAĞLIK Ebelik Dergisi. 2017; 5(19): 36-41.
4. Caymaz M. Sağlık Personelinin Tıbbi Uygulama Hataları Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2015; 2(4): 1-14.
5. Gökcan HT. Tıbbi Müdahaleden Doğan Hukuki ve Ceza Sorumluluk. 2014. Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2. Baskı.
6. Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, Kanun No: 1219. 1928. T.C. Resmi Gazete, 863.
7. Türkyılmaz FN. Tıbbi Müdahaleler ve Taksirle Yaralama Suçu. T.C. İstanbul Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2016 (Danışman: Prof. Dr. Ayşe Nuhoglu Aykut).
8. Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Kanun No:6225. 2011. T.C. Resmi Gazete, 27916.
9. Çınarlı S. İdarenin Sağlık Hizmetinin Sunumundan Kaynaklanan Hukuki Sorumluluğu. 2013. Orion Yayınları.
10. T.C. Sağlık Bakanlığı. Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği. 2005. T.C. Resmi Gazete, 8720.
11. T.C. Sağlık Bakanlığı. Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik. 2014. T.C. Resmi Gazete, 29007.
12. T.C. Sağlık Bakanlığı. Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. 2021. Resmi Gazete, 31665.
13. T.C. Sağlık Bakanlığı. Sağlık Kurum ve Kuruluşlarında Hasta ve Çalışan Güvenliğinin Sağlanması ve Korunmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ. 2009. Resmi Gazete, 27214.
14. Topbaş Ö. Anestezi Teknikerlerinde ve Teknisyenlerinde İş Doyumu. T.C. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2014 (Danışman: Prof. Dr. Mehmet Fikret Gezgün).
15. Çinpolat B. Türkiye'de Düünden Bugüne Hekim Dışı Anestezi Çalışanlarının Eğitimi. *ASHD* 2019; 18(2):73-88.
16. Bıçakçioğlu R. Kamu ve Özel Hastane Sağlık Çalışanlarının Meslekleri ile ilgili Mevzuat Bilgisi Farkındalıklarının Ölçümü: Sivas Merkez İlçe Örneği. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2018 (Danışman: Dr. Öğr. Üy. Naim Karagöz).